

Statens geotekniska institut, SGI
Avd. Mark- och vattenmiljö
Hugo Grauers gata 5B
412 96 Göteborg

Datum 2025-12-09
SMHI Dnr 2025/2548/5.4.1
Er ref 3.1.2-2503-0338

sgi@sgi.se

Yttrande över vägledning, "Riskbedömning av förorenade sedimentområden"

SMHI har tagit del av rubricerad remiss och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden oceanografi, hydrologi (enbart ytvatten), meteorologi (inklusive luftmiljö) och klimatanpassning. För frågor om vattenmiljö hänvisas till länsstyrelsen. Synpunkter på rapportstruktur och liknande lämnas inte.

Hydrologi

Med hänvisning till avsnitt 4.1.3, "Hydrologi och vattenstånd", sidan 86 i förslaget till Vägledning, vill SMHI förtydliga att den hydrologiska information som myndigheten har direkt tillgänglig för leverans framför allt är bedömningar av vattenföring. För övriga nämnda parametrar krävs oftast fältmätningar och/eller hydraulisk modellering.

Klimatförändringen

SMHI har följande kommentarer till Bilaga 6, "Klimatförändringens inverkan på vattenmiljön och förorenade sediment":

Tabell B.1.1: Merparten av den redovisade informationen är hämtad från äldre underlag, från 2015. SMHI vill framhålla att det finns nyare, mer tillförlitliga beräkningar och underlag (se länkar längre ned).

På sidan 3 i Bilaga 6 finns ett resonemang om temperaturskiktningar i sjöar. SMHI vill påpeka att detta resonemang enbart gäller för sommarskiktningar. Stycket bör kompletteras med något om vinterskiktningar.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

På sidan 3 i Bilaga 6 står det "Om istäcket uteblir kan vinterregn direkt påverka sjöar och vattendrag med ökat flöde...". SMHI vill framhålla att istäcken på sjöar inte utgör något skydd mot höga flöden. Vidare anser myndigheten att innehållet bör kompletteras med information om att ett uteblivet istäcke leder till större omblandning av vattenmassorna vintertid.

På sidan 5 i Bilaga 6 står det "Förändrat klimat innebär dock att det som tidigare var ett 100-årsflöde nu kan förväntas ske med kortare återkomsttider". SMHI vill påpeka att detta påstående inte gäller för hela Sverige, utan enbart för delar av landet.

På sidan 5 i Bilaga 6 står det även att "Vattentillgången (årsmedel) bedöms öka i hela landet förutom östra Götaland". SMHI vill framhålla att detta påstående gäller för de äldre beräkningarna, medan de senast tillgängliga beräkningarna visar en något annorlunda bild (se länkar längre ned).

I avsnittet "Torrläggning av sediment" på sidan 5 i Bilaga 6 hävdas att torrperioder i ett framtida klimat kommer att orsakas av minskade nederbördsmängder. SMHI vill framhålla att det är den förväntade ökningen av avdunstningen som bedöms få störst betydelse för torka.

På sidan 6 i avsnittet "Torrläggning av sediment" står det "I grundområden kan sediment därför komma att torrläggas i samband med långa perioder utan nederbörd". SMHI föreslår att skrivningen "med långa perioder utan nederbörd" ersätts av "i samband med låga flöden och vattennivåer".

I avsnittet "Intensitet i stormar" på sidan 6 står: "Mätdata för vindar och kraftiga stormar visar enligt SMHI inte några pågående ändringar. Däremot finns viss osäkerhet i modelleringarna, och vissa scenarier pekar på att de mest intensiva stormarna under vinterhalvåret kan bli kraftigare". SMHI vill förtydliga att vi inte har underlag som entydigt visar på en ökning av frekvens eller styrka av stormar i Sverige. Formuleringen i remissunderlaget kan felaktigt uppfattas som att SMHI bedömer att de mest intensiva vinterstormarna kan bli kraftigare.

SMHI ser positivt på att behovet av att alltid utgå från "de hydrologiska förhållandena på den aktuella platsen" framhålls på sidan 7 i Bilaga 6. Myndigheten hänvisar till de senaste underlagen enligt länkarna nedan.

I övrigt bör den löpande texten på några ställen kompletteras med referenser för faktauppgifter.

SMHI hänvisar även till:

<https://www.smhi.se/klimat/klimatlaget>

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/klimatscenariotjansten>

<https://www.smhi.se/publikationer-fran-smhi/sok-publikationer/2025-02-10-klimatunderlag-for-klimat--och-sarbarhetsanalyser>

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/sjoar-och-vattendrag-i-varmare-klimat>

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Karin Jacobsson, Anna Eklund, Maria Norman, Jörgen Öberg, Iréne Wåhlström, Elin Almroth Rosell och Elias Eklöf.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda